

Eerstelijnszone ZORA

TITEL	Eerstelijnszone ZORA	JAARTAL	2025
--------------	----------------------	----------------	------

Versie	Datum	Beschrijving	Auteur
0.1.	04/07/2024	Stand van zaken Actieplan 2024 en accenten bepalen Actieplan 2025	Dagelijks bestuur en medewerkers
0.2.	03/09/2024	Afwerken voorstel op teamoverleg	Nathalie De Landtsheer, Vincent Van Zweeden en Ben De Wit
0.3.	19/09/2024	Bespreking bestuursorgaan	Nathalie De Landtsheer, Vincent Van Zweeden en Ben De Wit
1.0.	14/10/2024	Finale versie op dagelijks bestuur	Nathalie De Landtsheer, Vincent Van Zweeden en Ben De Wit

Inhoud

Instructies.....	2
Algemeen	2
Communicatie naar specifieke doelgroepen	3
Functioneren als netwerkorganisatie	3
Tijdslijn	4
Acties 2025	6
1. De contactpersoon per beroepsgroep heeft een overzicht van het aantal actieve zelfstandige zorgverleners en kan hen contacteren	6
2. Communicatiestrategie	8
3. De samenstelling van het toekomstige bestuursorgaan is bepaald en gevalideerd	10
4. Preventiekader	12
5. Project Tandzorg	15
6. Project Zorgethiek	18

Instructies

Hieronder vindt u het verplicht sjabloon voor het actieplan van de zorgraad voor het werkjaar 2025. Hierin geeft de zorgraad een overzicht van de geplande acties in het jaar 2025, die gerealiseerd worden met middelen die de Vlaamse Regering toekent. Dit actieplan heeft betrekking op de **volledige werking van de zorgraad, met uitzondering van de louter administratieve verplichtingen van de zorgraad** (vzw-verplichtingen, boekhoudkundige verplichtingen, werkgeversverplichtingen,...).

De acties in dit sjabloon kaderen steeds binnen het door het departement goedgekeurde meerjarenplan en aanvullende gesubsidieerde opdrachten door het Departement Zorg.

In het werkingsjaar 2025 zullen de zorgraden veel tijd en energie besteden aan het opstellen van de omgevingsanalyse en het meerjarenplan. **Dit wordt niet opgenomen in de actiefiches. Hou hier wel rekening mee** bij het bepalen van het aantal inhoudelijke acties die kunnen worden opgenomen of verdergezet.

Indien de zorgraad acties verderzet die in het jaar 2024 gestart werden, kan **de actiefiche van het jaar 2024 ingevoegd worden in het actieplan**. Vermeld dit duidelijk in de titel van de actiefiche, vul zoals steeds de relevante strategische en operationele doelstellingen in en markeer eventuele aanpassingen.

Dit actieplan wordt ten laatste bezorgd aan het departement **op 15 oktober 2024** via eerstelijns@vlaanderen.be.

Algemeen

Specifieke aandacht voor communicatie-strategieën kan relevant zijn voor verschillende acties in het actieplan. **Het is niet nodig een opsomming te geven van alle communicatiekanalen** die de zorgraad daarbij gebruikt. **Indien van toepassing voor de acties opgenomen in het actieplan**, vragen we even te reflecteren over hoe de zorgraad inzet op het bereiken van specifieke doelgroepen in het actieplan, die je typisch niet bereikt met een nieuwsbrief. Geef aan welke doelgroep in welke geografische gebiedsafbakening je precies probeert te bereiken en op welke manier je dit doet. Als **puur fictief voorbeeld**: zorgverleners van Afghaanse origine in wijk X bereiken via installatie van spreekmomenten in een buurtwinkel in wijk X.

De zorgraad is een netwerkorganisatie. Het netwerk uitbouwen, onderhouden en actief betrekken bij de werking van de zorgraad vereist een voortdurende inspanning. Beschrijf kort hoe de zorgraad erop inzet om een performante netwerkorganisatie te worden. Geef een schatting van het percentage van de totale personeelstijd dat gaat naar het uitbouwen, onderhouden en actief betrekken van het netwerk.

Hou de tekst (mag in bullet-points) over beide onderwerpen samen beperkt tot één bladzijde.

Eerstelijnszone ZORA

Communicatie naar specifieke doelgroepen

- In het kader van de bestuursvernieuwing maken we afspraken over de informatiedoorstroming van en naar alle actoren in ons netwerk. Op dit ogenblik zijn er **beroepsgroepen en organisaties die niet of te weinig betrokken worden** bij de uitdagingen in het eerstelijnsveld.
- Met het project zorgethiek willen we een groep zorgverleners bereiken en betrekken die we tot nu toe niet of heel beperkt konden bereiken, namelijk de **poetshulpen** (met en zonder dienstencheques).
- Om te evolueren naar synergiën met het lokale sociale beleid, zijn we in 2024 het beleidsplan 2024-2026 gaan voorstellen bij elke lokaal bestuur. In 2025 willen we deze ronde van de **lokale besturen** herhalen; enerzijds om kennis te maken met de nieuwe bestuursploegen en hun ambities, anderzijds om hen inzicht te geven in de realisaties en de speerpunten voor 2025 binnen de eerstelijnszone.
- Met het project tandzorg zetten we in op netwerkopbouw in de sector van mondzorg. Zo willen we een samenwerking opbouwen met **tandartsen en mondhygiënisten**. Daarnaast willen we **leerkrachten** betrekken als mondzorgcoaches. Voor de tandartsen hebben we een vast aanspreekpunt gevonden in TELZ (Tandartsen voor de Eerste Lijn), die voor onze ELZ een eerstelijnsambassadeur hebben.
- **Personen met een zorg- en ondersteuningsnood en mantelzorgers** bereiken we op dit ogenblik niet of heel beperkt. In 2025 zetten hier meer op in en schakelen hierbij intermediaire organisaties, lokale besturen of verenigingen in die met specifieke doelgroepen werken.

Functioneren als netwerkorganisatie

- We hebben een beperkt zicht op wie er ondersteuning biedt aan **mantelzorgers** en welke initiatieven er worden genomen om mantelzorgers te ondersteunen. Daarom hebben we in 2024 een bevraging gedaan om het aanbod en stakeholders in kaart te brengen. In 2025 nemen we initiatieven om een netwerk in het kader van mantelzorg uit te bouwen.
- In 2024 brachten we alle **erkende en vergunde VAPH-initiatieven** samen. 2025 willen we benutten om de lokale uitdagingen van de VAPH-sector zichtbaar te maken en te bekijken welke rol het eerstelijnsnetwerk hierbij kan opnemen.
- De bestuursvernieuwing in het voorjaar 2025 willen we gebruiken om een **breder betrokkenheid** te realiseren. De voorbereiding van de bestuursvernieuwing is het ideale moment om de huidige werking te analyseren en initiatieven te nemen om meer zorgverleners en eerstelijnspartners te betrekken.
- Met de verschillende **projecten** versterken we in 2025 verder onze rol als netwerkorganisatie;
 - o door stakeholderanalyses bepalen we welke beroepsgroepen of organisaties op welke manier moeten betrokken of geïnformeerd worden en
 - o door prioritaire stakeholders mee aan het stuur te zetten via interdisciplinaire projectgroepen.
- We schatten dat ongeveer 0,5 VTE (25% van de beschikbare arbeidstijd) wordt besteed aan netwerking. Het zou zeker zinvol zijn om nog meer in te zetten op netwerking en te kunnen inspelen op de noden in onze eerstelijnszone maar er gaat op dit moment te veel tijd naar vzw-materie en formaliteiten in het kader van de hervorming.

Eerstelijnszone ZORA

Tijdslijn

Een tijdslijn is een nuttig planningsinstrument voor de zorgraden. Het is hier vooral interessant om te kijken of de planning van de acties in 2025 haalbaar is in functie van de beschikbare personeelscapaciteit en andere factoren. Daarnaast ligt de focus meer op de te realiseren mijlpalen van de acties.

Vul onderstaande kalender voor alle acties samen in. Kleur de maanden waarin de actie loopt; noteer de mijlpalen in de gekleurde velden. Je kan extra kolommen invoegen indien er meer acties zijn. De laatste kolom is ingekleurd als **puur fictief voorbeeld**.

Let op! Om dubbel werk te vermijden kan dit onderdeel **vervangen worden door een eigen tijdslijn die de zorgraad zelf maakt** (bijvoorbeeld in Excel of een ander programma). Deze kan dan samen met het actieplan worden opgestuurd. In dat geval mag dit onderdeel open gelaten worden.

Eerstelijnszone ZORA

Maand	overzicht zorgverleners	Communicatie-strategie	Vernieuwd bestuursorgaan	Preventiekader	Tandzorg	Organisatie congres
Januari	Situatie per beroepsgroep en sector		Infosessies geïnteresseerden		Opleiding mondzorgcoaches – Overleg CRA's	
Februari	Actieplannen per beroepsgroepen en sectoren	Opstarten klein slim groepje		Oproep werkgroep preventiekader	Opleiding mondzorgcoaches	Inventarisatie thema's
Maart		opmaak actieplan	Deadline kandidaturen		Inzet mondzorgcoaches in scholen/screenings	
April		uitvoeren actieplan	Clusterbijeenkomsten	Start werkgroep preventiekader	Inzet mondzorgcoaches in scholen/screenings	Sprekerslijst compleet
Mei		uitvoeren actieplan	Verkiezing leden bestuursorgaan		Inzet mondzorgcoaches in WZC/screenings	
Juni		Implementatie communicatiestrategie			Tussentijdse evaluatie	
Juli					Sensibilisering eerstelijnswerkers	Congres
Augustus					Sensibilisering eerstelijnswerkers	
September					Sensibilisering eerstelijnswerkers	
Oktober					Evaluatie sensibilisering	Evaluatie congres afgerond
November					Verdere ondersteuning voor afronding	
December				Goedgekeurd Preventiekader		

Acties 2025

1. De contactpersoon per beroepsgroep heeft een overzicht van het aantal actieve zelfstandige zorgverleners en kan hen contacteren

Situering Beleidsplan '24 – '26:

- Strategische doelstelling 1 - Tegen 2026 zijn alle welzijnsorganisaties en zorgverleners betrokken bij de werking van ELZ ZORA
 - o Operationele doelstelling 1.1: Alle welzijnsorganisaties en zorgverleners kunnen gecontacteerd worden.

 Wat?	Geef een korte beschrijving van wat je gaat doen. In de herwerkte omgevingsanalyse van 2023 stelden we vast dat we niet in staat zijn om elke zorgverlener (die actief is in één van onze gemeentes) te contacteren. Daarnaast stellen we vast dat er nog veel zorgverleners of welzijnswerkers onvoldoende of niet weten wat een eerstelijnszone doet en wat het netwerk voor hen kan betekenen. In het najaar van 2024 willen we eerst per beroepsgroep of sector een aanspreekpunt bepalen, om met hen verder aan de slag te gaan. Definieer duidelijk de scope van de actie: 1) Wat ga je wel doen? - De contactpersonen per beroepsgroep/sector stimuleren en ondersteunen om een overzicht te creëren van het aantal actieve zorgverleners of organisaties. - De contactpersonen ondersteunen bij het verwerven en actualiseren van contactgegevens zodat ze hun achterban kunnen contacteren. 2) Wat ga je niet doen? - We gaan niet als ELZ de contactgegevens van elke individuele zorgverlener verzamelen, wel toeleiden naar de sociale kaart.
 Waarom?	Waarom deze actie? Waarom deze actie nu? <i>Noteer hier de context en waarom je deze actie waardevol vindt. Welke argumenten heb je om deze actie te verdedigen? Maak hier de link naar de omgevingsanalyse, het lokaal sociaal beleid, of Vlaamse doelstellingen.</i> Bij de herwerking van onze omgevingsanalyse bleek dat we van enkele beroepsgroepen geen duidelijk beeld hebben van het aantal actieve zorgverleners en dat we niet in staat zijn om alle zorgverleners te bereiken.

Eerstelijnszone ZORA

	Deze actie is essentieel om de betrokkenheid te verhogen en in functie van (acute) noden de juiste actoren in ons netwerk te kunnen informeren, sensibiliseren of te activeren. Nog te veel zorgverleners en organisaties worden op dit ogenblik niet betrokken, weten niet wat een eerstelijnszone doet en wat het netwerk voor hen kan betekenen.
 Voor wie?	Doelgroep(en) <i>Lijst hier de doelgroep(en) op die je wenst te bereiken met deze actie.</i> Zorgverleners en medewerkers van welzijnsorganisaties die we op dit ogenblik niet of onvoldoende bereiken.
 Met wie?	Wie is de trekker van de actie? <i>Indien de zorgraad niet de trekker is, beschrijf dan kort welke rol de zorgraad opneemt.</i> De zorgraad van ELZ ZORA is trekker. <i>Met welke stakeholders wordt er samengewerkt voor deze actie?</i> - De contactpersonen per beroepsgroep/sector - Lokale beroepsverenigingen
 Hoe?	Geef een beknopt plan hoe deze actie gaat worden opgezet of aangepakt. Vermeld hier ook de mijlpalen (link naar tijdslijn). 1. Situatie per beroepsgroep en sector is in kaart gebracht (januari). 2. Actieplan voor de beroepsgroepen en sectoren waar het overzicht ontbreekt (februari).
 Evaluatie	Selecteer minstens één van onderstaande manieren voor evaluatie. <i>Definieer de indicatoren die worden gebruikt om de voortgang en/of het succes van de actie te evalueren. Geef ook de meetmethode mee en, indien van toepassing, een streefdoel.</i> <i>Fictief voorbeeld: we organiseren een driemaandelijks netwerkevent. Als outputindicator meten we het aantal aanwezigen, en voor een geslaagde actie willen we minstens 40 aanwezigen per netwerkevent. Als procesindicator meten we of er een evaluatie plaatsvond na elk netwerkevent en of de communicatiekanalen van onze partners het netwerkevent hadden gepromoot.</i> ☒ Procesevaluatie Voor elke beroepsgroep en sector waar het overzicht ontbreekt is er een actieplan ☒ Resultaatgerichte evaluatie (Output) De contactpersonen beschikken over actuele contactgegevens van elke zorgverlener of organisatie van hun beroepsgroep of sector.

2. Communicatiestrategie

Situering Beleidsplan '24 – '26:

- Strategische doelstelling 1 - Tegen 2026 zijn alle welzijnsorganisaties en zorgverleners betrokken bij de werking van ELZ ZORA
 - o Operationele doelstelling 1.3. - Via een mix van communicatiekanalen informeren we ons netwerk over de actualiteit en uitdagingen in ELZ ZORA

 Wat?	Geef een korte beschrijving van wat je gaat doen. We willen onze communicatie stroomlijnen. Ook al krijgen we vaak positieve feedback over onze nieuwsbrieven, onze LinkedIn-bijdragen, enzovoort; we beschikken nog niet over een duidelijke communicatiestrategie. We stellen vast dat we vanuit bovenlokale structuren (o.a. VIVEL) en lokale actoren veel vragen krijgen om hun initiatieven te verspreiden. Definieer duidelijk de scope van de actie: 1) Wat ga je wel doen? - Een communicatiestrategie ontwikkelen. - Per communicatiekanaal bepalen wat de doelstelling is en welke berichten we opnemen. 2) Wat ga je niet doen? - Een nieuwe website ontwikkelen.
 Waarom?	Waarom deze actie? Waarom deze actie nu? <i>Noteer hier de context en waarom je deze actie waardevol vindt. Welke argumenten heb je om deze actie te verdedigen? Maak hier de link naar de omgevingsanalyse, het lokaal sociaal beleid, of Vlaamse doelstellingen.</i> - Op dit ogenblik krijgen we veel vragen om initiatieven mee bekend te maken. Deze vragen komen enerzijds uit verschillende niveaus en richten zich anderzijds naar verschillende doelgroepen (professionelen en burgers). Nu maken we vaak een afweging of we op een vraag moeten ingaan, door een duidelijke communicatiestrategie kunnen we sneller en transparanter beslissingen nemen. - De huidige tijdsinvestering die gaat naar communicatie is groot. We willen graag dat dit in balans is met de impact. - Er is een behoefte om op een effectieve en efficiënte manier te communiceren met bestuurders. We willen de louter informatieve communicatiestroom op een fysiek overleg beperken door het gebruik van teams (of een ander platform) en tussentijds informeren vanuit het netwerk en andere bestuursniveaus (zoals het dagelijks bestuur).
 Voor wie?	Doelgroep(en) <i>Lijst hier de doelgroep(en) op die je wenst te bereiken met deze actie.</i> - Alle leden van de zorgraad - Bestuurders

Eerstelijnszone ZORA

 Met wie?	Wie is de trekker van de actie? <i>Indien de zorgraad niet de trekker is, beschrijf dan kort welke rol de zorgraad opneemt.</i> De zorgraad is trekker <i>Met welke stakeholders wordt er samengewerkt voor deze actie?</i> Leden van het bestuursorgaan
 Hoe?	Geef een beknopt plan hoe deze actie gaat worden opgezet of aangepakt. <i>Vermeld hier ook de mijlpalen (link naar tijdslijn)</i> 1. Samenstellen klein slim groepje (werkgroep van maximum 4 leden met de nodige expertise) 2. Klein slim groepje werkt een actieplan uit voor de ontwikkeling van een communicatiestrategie 3. Communicatiestrategie is uitgewerkt en wordt geïmplementeerd.
 Evaluatie	Selecteer minstens één van onderstaande manieren voor evaluatie. <i>Definieer de indicatoren die worden gebruikt om de voortgang en/of het succes van de actie te evalueren. Geef ook de meetmethode mee en, indien van toepassing een streefdoel.</i> <i>Fictief voorbeeld: we organiseren een driemaandelijks netwerkevent. Als outputindicator meten we het aantal aanwezigen, en voor een geslaagde actie willen we minstens 40 aanwezigen per netwerkevent. Als procesindicator meten we of er een evaluatie plaatsvond na elk netwerkevent en of de communicatiekanalen van onze partners het netwerkevent hadden gepromoot.</i> ☐ Procesevaluatie ☒ Resultaatgerichte evaluatie (Output) Communicatiestrategie is geïmplementeerd

Eerstelijnszone ZORA

3. De samenstelling van het toekomstige bestuursorgaan is bepaald en gevalideerd

Situering Beleidsplan '24 – '26:

- Strategische doelstelling 2 – Ten laatste tegen 1 juli 2025 is er een nieuw samengesteld bestuursorgaan.
 - o Operationele doelstelling 2.2. - Er is een gevalideerd proces uitgewerkt voor de bestuursverkiezingen dat wordt uitgevoerd

 Wat?	Geef een korte beschrijving van wat je gaat doen. Het huidige bestuursmandaat liep aanvankelijk tot 31 december 2024. Op de algemene vergadering van 29 mei 2024 werd beslist om het mandaat te verlengen tot de eerste algemene vergadering van 2025 die eind mei of begin juni 2025 zal plaatsvinden. Deze verlenging maakt het mogelijk om het nieuwe bestuursorgaan van ELZ ZORA onmiddellijk te enten op de nieuwe lokale bestuursploegen. We hebben ervoor gekozen om in het voorjaar van 2024 van start te gaan met een Klein Slim Groepje (werkgroep met 4 bestuurders) die de nieuwe statuten en de bestuursvernieuwing voorbereidt en coördineert. <i>Definieer duidelijk de scope van de actie:</i> 1) Wat ga je wel doen? - Een procedure voor de bestuursvernieuwing uitwerken en uitvoeren. 2) Wat ga je niet doen? - Geen volledig nieuwe bestuursploeg, zodat er voldoende ervaring aanwezig blijft om de continuïteit te garanderen.
 Waarom?	Waarom deze actie? Waarom deze actie nu? <i>Noteer hier de context en waarom je deze actie waardevol vindt. Welke argumenten heb je om deze actie te verdedigen? Maak hier de link naar de omgevingsanalyse, het lokaal sociaal beleid, of Vlaamse doelstellingen.</i> - In het kader van de versterking van de zorgraden, is de wisselwerking met de lokale besturen van groot belang. We willen onze timing hierop afstemmen en de bestuursvernieuwing verplaatsen naar het voorjaar van 2025. Op deze manier hebben nieuwe lokale mandatarissen de kans om bij de start van het nieuwe bestuursmandaat in te stappen. - In het kader van goed bestuur willen we vanuit een grondige analyse starten. Daarom is een Klein Slim Groepje in het voorjaar 2024 gestart met een SWOT-analyse om de statuten, het huishoudelijk reglement en aan het traject van de bestuursvernieuwing vorm te geven.

Eerstelijnszone ZORA

 Voor wie?	Doelgroep(en) <i>Lijst hier de doelgroep(en) op die je wenst te bereiken met deze actie.</i> Alle leden van de zorgraad; zorgverleners, welzijnsorganisaties, vertegenwoordigers van PZON (en burgers) en lokale besturen
 Met wie?	Wie is de trekker van de actie? <i>Indien de zorgraad niet de trekker is, beschrijf dan kort welke rol de zorgraad opneemt.</i> Zorgraad <i>Met welke stakeholders wordt er samengewerkt voor deze actie?</i> - Klein Slim Groepje statuten- en bestuursvernieuwing - Alle leden van de zorgraad
 Hoe?	Geef een beknopt plan hoe deze actie gaat worden opgezet of aangepakt. <i>Vermeld hier ook de mijlpalen (link naar tijdslijn)</i> 1) Infosessies voor geïnteresseerde bestuurders 2) Deadline kandidaturen 3) Clusterbijeenkomsten; bepalen van gedragen kandidaten in de cluster 4) Algemene vergadering voorjaar 2025; verkiezing leden nieuwe bestuursorgaan
 Evaluatie	Selecteer minstens één van onderstaande manieren voor evaluatie. <i>Definieer de indicatoren die worden gebruikt om de voortgang en/of het succes van de actie te evalueren. Geef ook de meetmethode mee en, indien van toepassing een streefdoel.</i> <i>Fictief voorbeeld: we organiseren een driemaandelijks netwerkevent. Als outputindicator meten we het aantal aanwezigen, en voor een geslaagde actie willen we minstens 40 aanwezigen per netwerkevent. Als procesindicator meten we of er een evaluatie plaatsvond na elk netwerkevent en of de communicatiekanalen van onze partners het netwerkevent hadden gepromoot.</i> ☒ Procesevaluatie In elke cluster zijn alle mandaten voor het bestuursorgaan ingevuld. ☒ Resultaatgerichte evaluatie (Output) Op 30 juni 2025 zijn de leden van het nieuwe bestuursorgaan geregistreerd in het UBO-register.

4. Preventiekader

Situering Beleidsplan '24 – '26:

- Strategische doelstelling 5 - We investeren in preventie in afstemming met het netwerk
 - o Operationele doelstelling 5.1. – Project BE-Empowered
 - o Operationele doelstelling 5.2. – We integreren de coördinatie van Halt2Diabetes in de stuurgroep Beweging op verwijzing
 - o Operationele doelstelling 5.5. – Project longkankerscreening wordt uitgerold

Geef een korte beschrijving van wat je gaat doen.

Er zijn heel wat projecten die inzetten op preventie. Bewegen op verwijzing is al een aantal jaren actief in onze eerstelijnszone en is stapsgewijs goed geïntegreerd in het eerstelijnsnetwerk. Heel wat projecten (BE-Empowered, Halt2Diabetes, Longkankerscreening) zitten in een pilootfase en moeten de komende jaren op een duurzame manier geïmplementeerd worden. Als we willen dat deze projecten uitgroeien tot een duurzaam aanbod dat tegemoet komt aan de noden van de burgers, moeten we ervoor zorgen dat elke actor weet wat zijn rol is en dat we maximaal de beschikbare middelen benutten.

ELZ ZORA neemt in samenwerking met LOGO Antwerpen de coördinatie van de verschillende piloottrajecten op. Lokale besturen zijn eveneens een primaire partner aangezien ze dicht bij de burger staan en sterke verbinding hebben met lokale verenigingen en welzijnsvoorzieningen. Ze zijn een belangrijke schakel in het bereiken van verschillende doelgroepen.

Om een duurzame implementatie van de projecten te realiseren is het zinvol om de middelen te bundelen en te maximaliseren.

- De Vlaamse overheid voorziet subsidies voor gemeentes die een intergemeentelijke preventiewerker inzetten. Op dit ogenblik worden deze middelen niet aangesproken. Heel wat Vlaamse gemeentes maken echter succesvol gebruik van deze middelen.
- Daarom willen we in 2025 een preventiekader uitwerken waarbij we aandacht hebben voor het verwerven van nieuwe middelen, gedeeld eigenaarschap en rolverduidelijking.

Definieer duidelijk de scope van de actie:

- 1) Wat ga je wel doen?
 - Een samenwerkingskader met lokale besturen en LOGO Antwerpen uitwerken waarin de verschillende rollen duidelijk zijn.
 - Onderzoeken hoe we de middelen kunnen maximaliseren met de aanwerving van een intergemeentelijke preventiewerker.
- 2) Wat ga je niet doen?
 - Opleggen welke inhoudelijke preventieve acties we moeten nemen.

Wat?

Eerstelijnszone ZORA

 Waarom?	Waarom deze actie? Waarom deze actie nu? <i>Noteer hier de context en waarom je deze actie waardevol vindt. Welke argumenten heb je om deze actie te verdedigen? Maak hier de link naar de omgevingsanalyse, het lokaal sociaal beleid, of Vlaamse doelstellingen.</i> Preventie krijgt meer aandacht in het lokale en Vlaamse beleid. In het beleidsplan '24 – '26 van ELZ ZORA is preventie één van onze vijf strategische doelstellingen. In 2024 zijn er heel wat pilootprojecten gestart, om in 2025 deze projecten te kunnen verduurzamen is het belangrijk dat het structureel en op efficiënte manier in het netwerk wordt geïmplementeerd. - Als ELZ beschikken we als netwerkorganisatie niet over de structuur en middelen om de operationele rol duurzaam op te nemen. Een verbindende en coördinerende rol is zeker zinvol en realiseerbaar. - De middelen voor een intergemeentelijke preventiewerker worden op dit ogenblik niet benut.
 Voor wie?	Doelgroep(en) <i>Lijst hier de doelgroep(en) op die je wenst te bereiken met deze actie.</i> Burgers
 Met wie?	Wie is de trekker van de actie? <i>Indien de zorgraad niet de trekker is, beschrijf dan kort welke rol de zorgraad opneemt.</i> Zorgraad ELZ ZORA <i>Met welke stakeholders wordt er samengewerkt voor deze actie?</i> LOGO Antwerpen en Lokale besturen
 Hoe?	Geef een beknopt plan hoe deze actie gaat worden opgezet of aangepakt. <i>Vermeld hier ook de mijlpalen (link naar tijdslijn)</i> Dit gaan we samen met het bestuursorgaan bekijken. De timing zal ook pas effectief kunnen opgemaakt worden wanneer de nieuwe lokale besturen gevormd zijn. Mogelijk gaat er in het voorjaar van 2025 een werkgroep opgericht worden om dit uit te werken.

Eerstelijnszone ZORA

 Evaluatie	Selecteer minstens één van onderstaande manieren voor evaluatie.
	<i>Definieer de indicatoren die worden gebruikt om de voortgang en/of het succes van de actie te evalueren. Geef ook de meetmethode mee en, indien van toepassing een streefdoel.</i> <i>Fictief voorbeeld: we organiseren een driemaandijks netwerkevent. Als outputindicator meten we het aantal aanwezigen, en voor een geslaagde actie willen we minstens 40 aanwezigen per netwerkevent. Als procesindicator meten we of er een evaluatie plaatsvond na elk netwerkevent en of de communicatiekanalen van onze partners het netwerkevent hadden gepromoot.</i>
	☐ Procesevaluatie ☒ Resultaatgerichte evaluatie (Output) Preventiekader waarin de rollen duidelijk zijn en een structuur biedt om preventieve projecten structureel te implementeren.

5. Project Tandzorg

Situering Beleidsplan '24 – '26:

- Strategische doelstelling 4 - We nemen initiatieven die de toegankelijkheid van de eerste lijn bevorderen
 - o Operationele doelstelling 4.3. - Er worden initiatieven genomen rond toegankelijke tandzorg
- Strategische doelstelling 5 - We investeren in preventie in afstemming met het netwerk
 - o Operationele doelstelling 5.3. - Preventieve initiatieven naar kinderen en ouderen.

Geef een korte beschrijving van wat je gaat doen.

Het project vertrekt vanuit een piramide-model, waarbij we op vier lagen gaan werken.

- Naar eerstelijnswerkers toe gaan we aan sensibilisering doen rond tandzorg (via webinars, focusgroepen, interviews).
- We gaan mondzorgcoaches opleiden binnen onze ELZ, die gericht worden ingezet op scholen en in woonzorgcentra. Die coaches kunnen algemene informatie geven over goede mondzorg, gericht toeleiden naar een tandarts en screenings organiseren binnen de school of het woonzorgcentrum.
- We gaan het aanbod van mondhygiënist in onze ELZ in kaart brengen, en een structurele samenwerking aangaan met een mondhygiënist die in onze ELZ werkzaam is. Die persoon kan dan screenings uitvoeren en basisbehandelingen doen.
- We gaan samenwerken met tandartsen in onze ELZ voor een gerichte toeleiding via de mondzorgcoach of mondhygiënist.

Definieer duidelijk de scope van de actie:

- 1) Wat ga je wel doen?
 - Sensibilisering rond tandzorg gericht aan eerstelijnswerkers.
 - De opleiding tot mondzorgcoach organiseren en een faciliterende rol opnemen na de opleiding.
 - Het aanbod van mondhygiënist in onze ELZ in kaart brengen.
 - Een structurele samenwerking aangaan met een mondhygiënist in onze ELZ, met het oog op het geven van screenings, werken in de brede eerstelijnspraktijk, en toeleiding naar een tandarts.
 - Samenwerken met tandartsen met het oog op een gerichte toeleiding.
- 2) Wat ga je niet doen?
 - Algemene sensibilisering naar de burger toe.
 - Het aanbod van tandartsen verhogen of wachtlijsten van tandartsen verminderen.
 - De opleiding tot mondzorgcoach zelf geven.
 - De mondzorgcoaches na de opleiding aansturen.
 - Acties die rechtstreeks aan de overheid zijn gericht om het beleid rond mondzorg te beïnvloeden.

Wat?

Eerstelijnszone ZORA

 Waarom?	Waarom deze actie? Waarom deze actie nu? <i>Noteer hier de context en waarom je deze actie waardevol vindt. Welke argumenten heb je om deze actie te verdedigen? Maak hier de link naar de omgevingsanalyse, het lokaal sociaal beleid, of Vlaamse doelstellingen.</i> Nog te veel kinderen en ouderen maken geen gebruik van het preventieve tandconsult. Het preventieve tandconsult wordt door een hogere terugbetaling gestimuleerd en is een belangrijke hefboom om duurdere curatieve tandzorg te vermijden. In ELZZORA maakt gemiddeld 57% van de 5 tot 17-jarigen gebruik van het jaarlijks preventief tandconsult. Voor ouderen in ELZZORA (75-plussers) gaat het over 25%. De kinderen en ouderen die recht hebben op verhoogde tegemoetkoming (VT) maken opvallend nog minder gebruik van het preventieve tandconsult. • Slechts 34% van de 5 tot 14-jarigen met recht op VT in ELZ ZORA gaat regelmatig naar de tandarts, voor niet-VT-gerechtigden gaat dit over 63%. • Slechts 14% van de 75-plussers met recht op VT in ELZ ZORA gaat regelmatig naar de tandarts, voor niet-VT-gerechtigden gaat dit over 28%. De wachtlijsten voor een afspraak bij de tandarts zijn bovendien in stijgende lijn, wat een pijnpunt vormt in de toegankelijkheid van tandzorg.
 Voor wie?	Doelgroep(en) • Kinderen op de lagere school. • Ouderen in een woonzorgcentrum. • Medewerkers woonzorgcentra • Leerkrachten • Eerstelijnswerkers
 Met wie?	Wie is de trekker van de actie? De zorgraad van ELZZORA is de trekker van het tandzorgproject. Met welke stakeholders wordt er samengewerkt voor deze actie? We werken in dit project samen met: - Leerkrachten op lagere scholen - CRA's in woonzorgcentra - Mondhygiënist - Tandartsen - Lokale besturen - Huizen van het kind - CLB's - Medewerkers van woonzorgcentra

Eerstelijnszone ZORA

 Hoe?	Geef een beknopt plan hoe deze actie gaat worden opgezet of aangepakt. Juni 2024: aanbod tandartsen en mondhygiënist in kaart brengen. September 2024: scholenronde doen om de noden daar in kaart te brengen. Oktober 2024: plan uitwerken voor hoe we de opleiding voor mondzorgcoaches kunnen organiseren. November 2024: structurele samenwerking met mondhygiënist aangaan. November 2024: overleg met de CRA's in woonzorgcentra. Voorjaar 2025: - Opleiding mondzorgcoach binnen de ELZ. - Mondzorgcoaches inzetten binnen scholen en woonzorgcentra, ism de mondhygiënist. - Structurele samenwerking met tandartsen in functie van gerichte toeleiding. Najaar 2025: - Sensibilisering uitrollen gericht naar eerstelijnsverleners.
 Evaluatie	Selecteer minstens één van onderstaande manieren voor evaluatie. <i>Definieer de indicatoren die worden gebruikt om de voortgang en/of het succes van de actie te evalueren. Geef ook de meetmethode mee en, indien van toepassing, een streefdoel.</i> ☐ Procesevaluatie ☒ Resultaatgerichte evaluatie (Output) Tandartsen: aantal toeleidingen naar de tandarts vanuit mondzorgcoaches en mondhygiënist. Mondhygiënist: aantal screenings, aantal mondhygiënist in de ELZ, aantal uitgevoerde behandelingen/controles in de eerstelijnspraktijk. Mondzorgcoaches: aantal mondzorgcoaches die de opleiding hebben gevolgd. Integratie van mondzorg binnen de scholen en woonzorgcentra: aantal initiatieven opgestart vanuit de mondzorgcoaches. Eerstelijnszorgverleners: aantal focusgroepen, interviews, webinars.

6. Project Zorgethiek

Situering Beleidsplan '24 – '26:

- Opgenomen in de visie; waarbij ethische kaders handvaten geven.

 Wat?	Geef een korte beschrijving van wat je gaat doen. Binnen dit project willen we het bewustzijn en de vaardigheden van medewerkers in de eerste lijn versterken om zorgethisch te werken, en op een constructieve en gezonde manier te kunnen omgaan met morele dilemma's. Dat willen we doen op drie niveaus: - Informatie en kennis aanreiken in de vorm van webinars/lezingen. - Ethische commissie opstarten die vragen kunnen opnemen rond ethische casussen. - Netwerkmomenten, focusgroepen en interviews organiseren om ervaring en kennis te delen en casussen te bespreken. - Documenteren van het proces en de resultaten om op macroniveau te pleiten voor degelijke ondersteuning in de eerste lijn. Definieer duidelijk de scope van de actie: 3) Wat ga je wel doen? • Aanbod webinars/lezingen rond thema ethiek (vorming). • Opstart commissie zorgethiek op niveau eerstelijnszone. • Organiseren van netwerkmomenten rond ethiek. • Eindverslag/onderzoeksverslag rond zorgethiek binnen de eerste lijn en de mogelijke rol die een zorgraad hierin kan opnemen. 4) Wat ga je niet doen? Ter plaatse bij organisaties ethisch overleg of ondersteuning bieden bij ethische dilemma's.
 Waarom?	Waarom deze actie? Waarom deze actie nu? <i>Noteer hier de context en waarom je deze actie waardevol vindt. Welke argumenten heb je om deze actie te verdedigen? Maak hier de link naar de omgevingsanalyse, het lokaal sociaal beleid, of Vlaamse doelstellingen.</i> Binnen zorg zijn er verschillende invullingen van ethiek op de werkvloer. Ziekenhuizen hebben bijvoorbeeld een verplichte commissie zorgethiek, waar woonzorgcentra en thuiszorg dit (meestal) niet hebben. Deze zorgaanbieders komen echter heel vaak in situaties terecht waar morele dilemma's frequent voorkomen. Het voorkomen van 'morele stress' in de zorg stijgt, onder andere door de verhoogde werkdruk met minder handen in een krappe arbeidsmarkt, maar ook door de toenemende complexiteit van problematieken. Vaak met een eigen rugzak bevinden medewerkers van de thuiszorgdiensten zich in kwetsbare, multiprobleem situaties. Voor deze hulp- en zorgverleners is weinig ondersteuning aanwezig, het omgaan met deze vormen van morele stress en ethische vraagstukken ontbreekt vaak op structurele manier. Er is weinig tot geen kennisdeling hieromtrent.

Eerstelijnszone ZORA

 Voor wie?	Doelgroep(en) <i>Lijst hier de doelgroep(en) op die je wenst te bereiken met deze actie.</i> Eerstelijnswerkers.
 Met wie?	Wie is de trekker van de actie? De zorgraad van ELZZORA is de trekker voor het project zorgethiek. Met welke stakeholders wordt er samengewerkt voor deze actie? We werken samen met alle eerstelijnswerkers en zorgorganisaties. Daarnaast zoeken we een samenwerking met (minstens) één ethicus voor de ethische commissie en de webinars.
 Hoe?	Geef een beknopt plan hoe deze actie gaat worden opgezet of aangepakt. Mei 2024: webinar zorgethiek. September 2024: studiedag zorgethiek. Oktober 2024: film- en debatavond Plan 75. November 2024: tweede webinar zorgethiek. Voorjaar 2025: - Opstart ethische commissie. - Opstart focusgroepen/intervisies. Najaar 2025: projectresultaten bundelen en rapporteren aan beleidsniveau.
 Evaluatie	Selecteer minstens één van onderstaande manieren voor evaluatie. Definieer de indicatoren die worden gebruikt om de voortgang en/of het succes van de actie te evalueren. Geef ook de meetmethode mee en, indien van toepassing, een streefdoel.
☐ Procesevaluatie	
	☒ Resultaatgerichte evaluatie (Output) Aantal webinars/lezingen: 80% van de deelnemers geeft aan dat hun kennis is toegenomen. Aantal focusgroepen/intervisies. Aantal vragen die worden voorgelegd aan de ethische commissie.